

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ЗОРІНА О.А.
ПЕТРАКОВСЬКА О.В.
ЮРЧЕНКО О.А.

Вплив облікової політики на фінансову звітність підприємства

Актуальність теми дослідження. У сучасних умовах розвитку підприємницької діяльності існує потреба в поглибленому дослідженні нормативно–правової бази регулювання фінансової звітності підприємств та впливу облікової політики на її показники. Актуальність теми дослідження визначається посиленням необхідності прийняття правових норм, спрямованих на забезпечення гарантій щодо своєчасного надання відкритому колу користувачів достовірної інформації щодо ефективності господарської діяльності підприємства, адекватної реакції наяву нових фінансових конструкцій, понять та операцій.

Метою дослідження є: комплексний аналіз сучасних проблем нормативно – правового регулювання фінансової звітності підприємств України, запропоновано шляхи їх удосконалення, аналіз впливу основних елементів облікової політики на фінансову звітність.

Методи дослідження. В статті використані діалектичний метод наукового пізнання, метод аналізу і синтезу, порівняння, метод узагальнення даних, дослідження базується на системному підході до розглянутих проблем, вивчені їх взаємозв'язку та розвитку.

Результати дослідження. У статті досліджено нормативно–правову базу регулювання фінансової звітності підприємств України, розкрито проблемні аспекти регулювання, запропоновано шляхи їх удосконалення. Досліджено основні елементи облікової політики, та їх вплив на показники фінансової звітності підприємства.

Галузь застосування результатів. В галузі економічних наук та в практичній діяльності підприємств.

Висновки за статтею. На підставі дослідження встановлено, що система нормативно–правового регулювання фінансової звітності в Україні потребує змін, зокрема необхідно розробити та адаптувати нормативно–правову базу бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні до законодавства Європейського Союзу (далі ЄС) та МСФЗ. З'ясовано, що при організації бухгалтерського обліку та звітності для підприємства важливу роль відіграє облікова політика. На підставі дослідження основних елементів облікової політики встановлено їх суттєвий вплив на фінансову

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВІДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
звітність підприємства.

Ключові слова: фінансова звітність, нормативно – правова база, облікова політика.

ЗОРИНА Е.А.
ПЕТРАКОВСКАЯ Е.В.
ЮРЧЕНКО А.А.

Влияние учетной политики на финансовую отчетность предприятия

Актуальність теми дослідження. В сучасних умовах розвитку підприємницької діяльності існує потреба в глибокому дослідженні нормативно-правової бази регулювання фінансової отчетності підприємств та впливу учетної політики на її показатели. Актуальність теми дослідження визначається необхідністю прийняття правових норм, спрямованих на забезпечення гарантій своєчасного надання відкритому колу користувачів достовірної інформації про ефективність підприємницької діяльності підприємства, адекватної реакції на з'явлення нових фінансових конструкцій, понять та операцій.

Целью дослідження є: комплексний аналіз сучасних проблем нормативно-правового регулювання фінансової отчетності підприємств України, предложені піти їх усунення, аналіз впливу основних елементів учетної політики на фінансову отчетність.

Методи дослідження. В статті використований діалектический метод наукового познання, метод аналіза та синтеза, порівняння, метод обобщення даних, дослідження базується на системному підході до розгляду проблем, дослідженнях їх взаємозв'язків та розвитку.

Результати дослідження. В статті досліджена нормативно-правова база регулювання фінансової отчетності підприємств України, відкрито проблемні аспекти регулювання, предложені піти їх усунення. Досліджені основні елементи учетної політики та їх вплив на показателі фінансової отчетності підприємства.

Область застосування результатів. В області економіческих наук та практичної діяльності підприємств.

Висновки по статті. На основі дослідження встановлено, що система нормативно-правового регулювання фінансової отчетності в Україні потребує змін, зокрема, необхідно розробити та адаптувати нормативно-правову базу бухгалтерського обліку та фінансової отчетності в Україні до законодавства Європейського Союзу (далі EC) та МСФО. Виявлено, що при організації бухгалтерського обліку та отчетності на підприємствах важливу роль відіграє учетна політика. На основі дослідження основні елементи учетної політики встановлено її суттєве вплив на фінансову отчетність підприємства.

Ключові слова: фінансова отчетність, нормативно-правова база, учетна політика.

ZORINA E.A.
PETRAKOVSKAYA E.V.
YURCHENKO A.A.

The effect of accounting policies on an entity's financial statements

Relevance of the research topic. In modern conditions of the development of entrepreneurial activity, there is a need for an in-depth study of the regulatory framework for regulating the financial reporting of enterprises and the impact of accounting policies on its indicators. The relevance of the research topic is determined by the strengthening of the need for the adoption of legal norms aimed at ensuring guarantees of the timely provision of reliable information to an open circle of users about the effectiveness of the economic activity of an enterprise, an adequate response to the emergence of new financial structures, concepts and operations.

The purpose of the study is: a comprehensive analysis of modern problems of legal regulation of financial reporting of enterprises in Ukraine, proposed ways to improve them and analysis of the

impact of the main elements of accounting policy on financial reporting.

Research methods. The article uses the dialectical method of scientific knowledge, the method of analysis and synthesis, comparison, the method of generalizing data, the study is based on a systematic approach to the problems under consideration, the study of their relationship and development.

Research results. The article examines the legal framework for regulating the financial reporting of Ukrainian enterprises, discloses problematic aspects of regulation, suggests ways of improving them. The main elements of the accounting policy and their influence on the indicators of the financial statements of the enterprise have been investigated.

Scope of the results. In the field of economic sciences and practical activities of enterprises.

Conclusions on the article. Based on the study, it was found that the system of legal regulation of financial reporting in Ukraine requires changes, in particular, it is necessary to develop and adapt the legal and regulatory framework for accounting and financial reporting in Ukraine to the legislation of the European Union (hereinafter EU) and IFRS. It was found that when organizing accounting and reporting at an enterprise, accounting policy plays an important role. Based on the study of the main elements of accounting policies, it has been established that it has a significant impact on the financial statements of the enterprise.

Key words: financial reporting, regulatory framework, accounting policy.

Постановка проблеми. Тенденції розвитку фінансової звітності формуються під впливом багатьох факторів, у тому числі таких, як стан економіки, рівень розвитку інформаційних технологій та ін. Значні зміни, що спостерігаються в перерахованих факторах викликали появу нових тенденцій розвитку фінансової звітності або певної модифікації тенденцій, що існували раніше. У зв'язку з цим для продовження роботи над концептуальними, методологічними та практичними питаннями, що належать до фінансової звітності, необхідне наукове осмислення та аналіз чинної нормативно – правової бази, що регулює звітність в Україні.

На показники фінансової звітності істотно впливає облікова політика, під час розробки якої зважений підхід дозволяє приймати ефективні управлінські рішення.

Отже, існує потреба в поглибленаому дослідженні нормативно–правової бази регулювання фінансової звітності підприємств та впливу облікової політики на її показники.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти, пов'язані з вивченням питань формування фінансової звітності, зокрема проблема нормативно–правового забезпечення фінансової звітності та вплив облікової політики на її показники знайшли своє відображення в дослідженнях Безверхого К.В. [1], Губачової О.М., Куценко В.А. [2], Озеран А.В. [14], Рубейкіна В.А. [15] та ін..

Однак питання щодо сучасного розвитку нормативно – правового регулювання фінансової

звітності залишаються дискусійними та актуалізують необхідність подальших досліджень.

Метою статті є: комплексний аналіз сучасних проблем нормативно – правового регулювання фінансової звітності підприємств України, запропоновано шляхи їх удосконалення; дослідження впливу елементів облікової політики на фінансову звітність.

Виклад основного матеріалу. У реформуванні бухгалтерського обліку і звітності слід відзначити такі важливі кроки, як прийняття Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [9], який визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.

Для забезпечення відповідності норм національного законодавства України у сфері бухгалтерського обліку вимогам Директиви ЄС № 2013/34/ЄС 05.10.2017 р. Верховною Радою України був прийнятий Закон України № 2164–VIII «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень» [11], яким були запроваджені наступні зміни: уточнено, доповнено термінологію; запропоновано таксономія фінансової звітності; скорочено принципи, на яких ґрунтуються фінансова звітність; розширено сферу застосування МСФЗ; удосконалено вимоги щодо подання та оприлюднення фінансової звітності; змінено порядок складання консолідованої фінансової звіт-

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВІДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ності; спрощено доступ до фінансової звітності підприємств; запроваджена нова класифікація підприємств для цілей бухгалтерського обліку та встановлено нові групи підприємств, для яких встановлюються підвищені вимоги щодо ведення бухгалтерського обліку, складання та оприлюднення фінансової звітності; запроваджені нові звітні документи.

Аналізуючи дані табл. 1 можна зазначити, що уточнено терміни «фінансова звітність», «консолідована фінансова звітність». Так, із визначення терміну «фінансова звітність» було виключено слово «бухгалтерська» та слова «фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період» замінено словами «фінансовий стан та результати діяльності».

Консолідована фінансова звітність викладена в такій редакції: «фінансова звітність підприємства, яке здійснює контроль, та підприємств, які ним контролюються, як єдиної економічної одиниці».

Запроваджена таксономія фінансової звітності. Термін «таксономія фінансової звітно-

сті» з'явився в редакції Закону України [9] після 01.01.2018 р.

Скорочено принципи, на яких ґрунтуються фінансова звітність: з 10 принципів залишилося 7 (зникли принципи обачності, історичної (фактичної) собівартості та періодичності).

Найбільш значним нововведенням в сфері нормативно-правового забезпечення фінансової звітності в Україні стало затвердження у 2013 році Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» (далі НП(С)БО 1) [4], яким визначаються мета, склад і принципи складання фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів. З прийняттям НП(С)БО 1 втратили чинність п'ять П(С)БО: П(С)БО 1; П(С)БО 2; П(С)БО 3; П(С)БО 4 та П(С)БО 5, які окремо визначали зміст, форму, загальні вимоги до розкриття статей кожної з форм фінансової звітності.

НП(С)БО 1 [4] не дає детального опису кожної статті. Відповідно до цього були розроблені Методичні рекомендації щодо заповнення форм фі-

Таблиця 1. Порівняльний аналіз змін до деяких основних термінів та принципів, на яких ґрунтуються фінансова звітність в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діяв до 01.01.2018 р. (редакція від 11.06.2017 р.)	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що діє після 01.01.2018 р. (редакція від 01.07.2021 р.)
фінансова звітність – бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період	фінансова звітність – звітність, що містить інформацію про фінансовий стан та результати діяльності підприємства
консолідована фінансова звітність – фінансова звітність, яка відображає фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів юридичної особи та її дочірніх підприємств як єдиної економічної одиниці	консолідована фінансова звітність – фінансова звітність підприємства, яке здійснює контроль, та підприємств, які ним контролюються, як єдиної економічної одиниці
–	таксономія фінансової звітності – склад статей і показників фінансової звітності та її елементів, які підлягають розкриттю
Принципи, на яких ґрунтуються фінансова звітність	
обачність	–
повне висвітлення	повне висвітлення
автономність	автономність
послідовність	послідовність
безперервність	безперервність
нарахування та відповідність доходів і витрат	нарахування
превалювання сутності над формою	превалювання сутності над формою
історична (фактична) собівартість	–
єдиний грошовий вимірник	єдиний грошовий вимірник
періодичність	–

Джерело: систематизовано авторами на основі [9]

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Таблиця 2. Порівняльний аналіз змін в додатках до НП(С)БО 1

№ з/п	НП(С)БО 1 (перша редакція)	Зміни в додатках до НП(С)БО 1, згідно з наказами МФУ: № 627 від 27.06.2013 р.; № 48 від 08.02.2014 р.; № 385 від 09.07.2021 р.
Додаток 1 до НП(С)БО 1 Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма № 1)		
1	Одинаця виміру: тис.грн. без десяткового знака	Одинаця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
2	Рядок 1400 «Зареєстрований капітал»	Рядок 1400 «Зареєстрований (пайовий) капітал»
3	КОАТУУ	КАТОТГ1
4	Середня кількість працівників1	Середня кількість працівників2
5	За положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	За національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
6	–	Виноска: «1 Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад»
Додаток 1 до НП(С)БО 1 Звіт про власний капітал (форма № 4) графа 3		
7	«Зареєстрований капітал»	«Зареєстрований (пайовий) капітал»
Додаток 2 до НП(С)БО 1 Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма № 1-к)		
8	Одинаця виміру: тис.грн. без десяткового знака	Одинаця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2-к), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
9	Рядок 1400 «Зареєстрований капітал»	Рядок 1400 «Зареєстрований (пайовий) капітал»
10	КОАТУУ	КАТОТГ1
11	Середня кількість працівників1	Середня кількість працівників2
12	За положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	За національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
13	–	Виноска: «1 Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад»
Додаток 2 до НП(С)БО 1 Консолідований звіт про власний капітал (форма № 4-к) графа 3		
14	«Зареєстрований капітал»	«Зареєстрований (пайовий) капітал»
Додаток 3 до НП(С)БО 1 Перелік додаткових статей фінансової звітності		
15	–	Ряд. 1401 «Внески до незареєстрованого статутного капіталу» Ряд. 2123 «Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування» Ряд. 4111 «Дооцінка (уцінка) необоротних активів» Ряд. 4112 «Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів» Ряд. 4113 «Накопичені курсові різниці» Ряд. 4114 «Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств» Ряд. 4116 «Інший сукупний дохід»
16	Ряд. 3116 «Зобов'язання з податку на прибуток» Ряд. 3117 «Зобов'язання з податку на додану вартість» Ряд. 3118 «Зобов'язання з інших податків і зборів»	Ряд. 3116 «Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток» Ряд. 3117 «Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість» Ряд. 3118 «Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів»
17	Гр. 2 «3571» Гр. 2 «3572» Гр. 2 «3573» Гр. 2 «3574» Гр. 2 «3576» Гр. 2 «3577»	Гр. 2 «3561» Гр. 2 «3562» Гр. 2 «3563» Гр. 2 «3564» Гр. 2 «3566» Гр. 2 «3567»

Джерело: систематизовано авторами на основі [4]

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВІДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

нансової звітності, затверджені наказом МФУ від 28.03.2013 р. № 433, в яких розкривається інформація за статтями фінансової звітності.

Форма, склад статей та перелік додаткових статей фінансової звітності наведені у додатках 1, 2 та 3 НП(С)БО 1 [4]. З моменту першої редакції НП(С)БО 1 [4], зміни у форми фінансової звітності внесені наказами МФУ № 627 від 27.06.2013 р.; № 48 від 08.02.2014 р.; № 385 від 09.07.2021 р.

Порівняльний аналіз змін в додатках до НП(С)БО 1 [4] наведений в табл. 2.

Аналізуючи дані табл. 2 можна зазначити, що додатки 1 та 2 до НП(С)БО 1 [4] доповнено новими словами, цифрами, відбулися зміни в назвах рядків, графах. Додаток 3 до НП(С)БО 1 [4] доповнено новими рядками: 1401, 2123, 4111, 4112, 4113, 4114, 4116; у графі 2 цифри «3571», «3572», «3573», «3574», «3576» та «3577» замінено відповідно цифрами «3561», «3562», «3563», «3564», «3566» та «3567»; відбулися зміни в назвах рядків 3116, 3117, 3118.

У Балансі (Звіті про фінансовий стан) та Консолідованому балансі (Звіті про фінансовий стан) КОАТУУ змінено на КАТОТГ 1 та додано виноску такого змісту «1 Кодифікатор адміністра-

тивно–територіальних одиниць та територій територіальних громад».

Після затвердження НП(С)БО 1 [4] 07.02.2013 р. у серпні 2013 року набрало чинність НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність» [5], яким визначається порядок складання консолідованої фінансової звітності. З прийняттям НП(С)БО 2 втратило чинність П(С)БО 20, яке було затверджено в 1999 році.

Наказом МФУ від 09.07.2021 р. № 385 були затверджені зміни в нормативно – правових документах, які регулюють порядок складання і подання фінансової звітності (табл. 3).

У вересні 2021 року КМУ постановою № 998 внес зміни до Порядку подання фінансової звітності [12], які спрямовані на перегляд строків подання фінансової звітності; відбулася заміна слів: «фондових біржах» на «регульованому ринку капіталу» (абз. третій п. 2); «органам доходів і зборів» на «податковим органам» (абз. чотирнадцятий п. 2, абз. другий п. 5).

Фінансова звітність підприємства є не просто підсумковою формою подання економічної інформації про підприємство, а й інформаційною базою фінансового аналізу, на підставі якого роблять певні розрахунки та висновки.

Таблиця 3. Зміни в нормативно – правових документах, які регулюють порядок складання і подання фінансової звітності

№ з/п	Зміни згідно з наказом МФУ від 09.07.2021 р. № 385	НП(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»	НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність»	Про примітки до річної фінансової звітності	НП(С)БО 29 «Фінансова звітність за сегментами»
1	Заміна слова «КОАТУУ» на «КАТОТГ 1»	–	+	+	+
2	Доповнення виноскою такого змісту: «1 Кодифікатор адміністративно–територіальних одиниць та територій територіальних громад»	–	+	+	+
3	Заміна терміну «цілісних державних майнових комплексів» на «єдиних (цілісних) державних майнових комплексів»	–	+	–	–
4	Заміна слів «виготовлених та реалізованих товарів» і «таких товарів» на «виготовленої та реалізованої продукції (товарів)» та «такої продукції (товарів)»	–	+	–	–
5	Уточнення позиції «Разом витрати (2050+2165)»	–	+	–	–
6	Заміна терміну «цілісних майнових комплексів» на «єдиних (цілісних) майнових комплексів»	+	–	+	–

Джерело: систематизовано авторами на основі [6,7,8,13]

Таблиця 4. Вплив облікової політики на фінансову звітність

Елементи облікової політики	Баланс (Звіт про фінансовий стан)	Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	Звіт про рух грошових коштів	Звіт про власний капітал
методи оцінки вибуття запасів	+	+		+
періодичність визначення середньозваженої собівартості одиниці запасів	+	+		+
порядок обліку і розподілу транспортно-заготівельних витрат, ведення окремого субрахунку обліку транспортно-заготівельних витрат	+	+		+
методи амортизації основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, а також довгострокових біологічних активів та інвестиційної нерухомості, у разі якщо вони обліковуються за первісною вартістю	+	+		+
вартісні ознаки предметів, що входять до складу малоцінних необоротних матеріальних активів	+	+		+
підходи до переоцінки необоротних активів	+	+		+
застосування класів 8 та 9 Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій		+		
підходи до періодичності зарахування сум дооцінки необоротних активів до нерозподіленого прибутку	+			+
метод обчислення резерву сумнівних боргів (у разі потреби – спосіб визначення коефіцієнта сумнівності)	+	+		+
перелік створюваних забезпечень майбутніх витрат і платежів	+	+		+
порядок оцінки ступеня завершеності операцій з надання послуг	+	+		+
перелік і склад змінних і постійних загальновиробничих витрат, бази їх розподілу	+	+		+
перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг)	+	+		+
порядок визначення ступеня завершеності робіт за будівельним контрактом	+	+		+
дата визначення придбаніх в результаті систематичних операцій фінансових активів	+			
база розподілу витрат за операціями з інструментами власного капіталу	+	+		+
кількісні критерії та якісні ознаки суттєвості інформації про господарські операції, події та статті фінансової звітності	+	+	+	+
періодичність відображення відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань	+	+		
критерії розмежування об'єктів операційної нерухомості та інвестиційної нерухомості	+			
підходи до класифікації пов'язаних сторін	+	+		+
дата включення простих акцій, випуск яких зареєстровано, до розрахунку середньорічної кількості простих акцій в обігу	+	+		+
дата первісного визнання необоротних активів та групи вибуття як утилізуваних для продажу	+			
складання окремого балансу філіями, представництвами, відділеннями та іншими відокремленими підрозділами підприємства				
визначення одиниці аналітичного обліку запасів				
спосіб складання звіту про рух грошових коштів			+	
підходи до віднесення витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкта основних засобів, до первісної вартості або витрат звітного періоду	+	+		+

Джерело: систематизовано авторами на основі [3,4]

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВІДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

При цьому багато показників фінансової звітності за однакових умов господарської діяльності можуть відрізнятися, залежно від тих елементів, які підприємство встановить у своїй обліковій політиці.

Перелік елементів облікової політики, які повинні розкриватися підприємством у розпорядчому документі наведений в Методичних рекомендаціях щодо облікової політики підприємства [3].

Варто зазначити, що формування облікової політики має проводитися таким чином, щоб вона сприяла ефективному функціонуванню підприємства у довгостроковому періоді; це повинно передбачати вибір таких методів ведення обліку, які б дозволили задовольнити інтереси власників з однієї сторони, а з іншої – не збільшували трудомісткість облікових процедур.

Висновки

За результатами дослідження встановлено, що останнім часом значення облікової політики суттєво зросло, вона перетворилася на реальний інструмент управління підприємством. Зважений підхід під час розробки облікової політики дозволяє приймати ефективні управлінські рішення.

Найпоширеніші проблеми, що виникають при формуванні облікової політики на сучасних підприємствах: недосконалість чинного законодавства та неузгодженість окремих нормативно-правових актів між собою; формальне ставлення фахівців до формування облікової політики; складність вибору варіанту обліку та оцінки конкретних об'єктів.

З урахуванням поступового наближення національного законодавства у сфері бухгалтерського обліку до вимог європейського законодавства на сьогодні триває реалізація заходів щодо імплементації положень Директиви ЄС № 2013/34/ЄС.

У жовтні 2021 року КМУ подав у порядку законодавчої ініціативи для розгляду Верховною Радою проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», який був зареєстрований 01.11.2021 р. [10], яким запропоновано запровадити категорії груп материнського підприємства та його дочірніх підприємств та звільнити від обов'язкового складання і подання консолідований фінансової звітності малі та середні групи, а також удосконалити окремі норми щодо подання фінансової звітності, складеної за МСФЗ на основі таксономії фінансової звітно-

сті в єдиному електронному форматі та уточнити перелік підприємств, які складають фінансову звітність за МСФЗ, оприлюднення консолідованої фінансової звітності разом з аудиторським звітом та вимог до обов'язкових реквізитів первинних документів.

Прийняття акта забезпечить удосконалення законодавства з бухгалтерського обліку та фінансової звітності відповідно до положень європейського законодавства та узгодження з нормами національного законодавства, що в свою чергу сприятиме позитивному інвестиційному клімату в Україні.

Список використаних джерел

1. Безверхий К.В. Перше національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку: а що буде далі? / Облік і фінанси. № 2 (60). 2013. С.8–12.
2. Губачова О.М., Куценко В.А. Становлення облікової політики та її вплив на показники звітності підприємства. Облік і фінанси АПК: освітній портал. URL: <http://magazine.faaf.org.ua/stanovlennya-oblikovo-politiki-ta-ii-vpliv-na-pokazniki-zvitnosti-pidprietstva.html>
3. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 № 635 (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text>
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 № 628 (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text>
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.1999 № 137 (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99#Text>
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 № 39 (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами»:

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2005 № 412 (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-05#Text>

9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996–XIV (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

10. Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 6244 від 01.11.2021. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc_4_1?pf3511=73098

11. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень: Закон України від 05.10.2017 р. № 2164–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19#Text>

12. Про внесення змін до Порядку подання фінансової звітності: Постанова КМУ № 998 від 22.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998-2021-%D0%BF#Text>

13. Про примітки до річної фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.2000 № 302 (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0904-00#Text>

14. Озеран А.В. Гармонізація фінансової звітності підприємств з міжнародними стандартами та потребами управління: автореф. дис. ... док. екон. наук : спец. 08.00.09 / А.В. Озеран ; Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. Київ, 2016. 35 с.

15. Рубейкін В.А. Призначення та зміст фінансової звітності / Ефективна економіка № 10, 2015. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4403>

References

1. Bezverkhyy K.V. Pershe natsional'ne polozhennya (standart) bukhhalters'koho obliku: a shcho bude dali? / Oblik i finansy. № 2 (60). 2013. S.8–12.

2. Hubachova O.M., Kutsenko V.A. Stanovlenna oblikovoї polityky ta yiyi vplyv na pokaznyky zvitnosti pidpryyemstva. Oblik i finansy APK: osvitniy portal. URL: <http://magazine faaf.org.ua/stanovlenna-oblikovoi-politiki-ta-ii-vpliv-na-pokazniki-zvitnosti-pidpriemstva.html>

3. Metodychni rekomentatsiy shchodo oblikovoyi polityk pidpryyemstva: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrayiny vid 27.06.2013 № 635 (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text>

4. Natsional'nepolozhennya(standart)bukhhalters'koho obliku 1 «Zahal'ni vymohy do finansovoyi zvitnosti»: Nakaz

Ministerstva finansiv Ukrayiny vid 07.02.2013 № 73 (iz zminamy ta dopovnennyamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

5. Natsional'nepolozhennya(standart)bukhhalters'koho obliku 2 «Konsolidovana finansova zvitnist'»: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrayiny vid 27.06.2013 № 628 (iz zminamy ta dopovnennyamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text>

6. Natsional'ne polozhennya (standart) bukhhalters'koho obliku 6 «Vypravlenna pomylok i zminy u finansovykh zvitakh»: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrayiny vid 28.05.1999 № 137 (iz zminamy ta dopovnennyamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99#Text>

7. Natsional'ne polozhennya (standart) bukhhalters'koho obliku 25 «Sproshchena finansova zvitnist'»: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrayiny vid 25.02.2000 № 39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>

8. Natsional'ne polozhennya (standart) bukhhalters'koho obliku 29 «Finansova zvitnist' za sehmentamy»: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrayiny vid 19.05.2005 № 412. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-05#Text>

9. Pro bukhhalters'ky oblik ta finansovu zvitnist' v Ukrayini: Zakon Ukrayiny vid 16.07.1999 № 996–XIV (iz zminamy ta dopovnennyamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

10. Projekt Zakonu Ukrayiny «Pro vnesennya zmin do Zakonu Ukrayiny «Pro bukhhalters'ky oblik ta finansovu zvitnist' v Ukrayini» № 6244 vid 01.11.2021. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc_4_1?pf3511=73098

11. Pro vnesennya zmin do Zakonu Ukrayiny «Pro bukhhalters'ky oblik ta finansovu zvitnist' v Ukrayini» shchodo udoskonalennya deyakykh polozhen': Zakon Ukrayiny vid 05.10.2017 r. № 2164–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19#Text>

12. Pro vnesennya zmin do Poryadku podannya finansovoyi zvitnosti: Postanova KMU № 998 vid 22.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998-2021-%D0%BF#Text>

13. Pro prymitky do richnoyi finansovoyi zvitnosti: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrayiny vid 29.11.2000 № 302. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0904-00#Text>

14. Ozeran A.V. Harmonizatsiya finansovoyi zvitnosti pidpryyemstv z mizhnarodnymy standartamy ta potrebyam upravlinnya : avtoref. dys. ... dok. ekon. nauk : spets. 08.00.09 / A.V. Ozeran ; Kyivs'kyi natsional'nyy ekonomichnyy universytet imeni Vadyma Het'mana. Kyiv, 2016. 35 s.

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВІДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

15. Rubeykin V. A. Pryznachennya ta zmist finansovoї zvitnosti / Efektyvna ekonomika № 10, 2015. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4403>

Дані про авторів

Зоріна Олена Анатоліївна,

д.е.н. професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Національна академія статистики, обліку та аудиту

e-mail: alena07080978@gmail.com

Петраковська Олена Володимирівна,

к.е.н. доцент, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Національна академія статистики, обліку та аудиту

e-mail: petrakov-elena@ukr.net

Юрченко Олександр Анатолійович,

к.е.н. доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування Національна академія статистики, обліку та аудиту

e-mail: alexdekan@ukr.net

Данные об авторах

Зорина Елена Анатольевна,

д.э.н. профессор кафедры учета, аудита и налогообложения, Национальная академия статистики, учета и аудита

e-mail: alena07080978@gmail.com

Петраковская Елена Владимировна,

к.э.н. доцент, доцент кафедры учета, аудита и налогообложения, Национальная академия статистики, учета и аудита

e-mail: petrakov-elena@ukr.net

Юрченко Александр Анатольевич,

к.э.н. доцент кафедры учета, аудита и налогообложения, Национальная академия статистики, учета и аудита

e-mail: alexdekan@ukr.net

Data about authors

Elena Zorina,

Doctor in Economics, Professor of Department of Accounting, Audit and Taxation

National Academy of Statistics, Accounting and Audit

e-mail: alena07080978@gmail.com

Elena Petrakovskaya,

PhD in Economics, Associate Professor of Department of Accounting, Audit and Taxation National Academy of Statistics, Accounting and Audit

e-mail: petrakov-elena@ukr.net

Alexander Yurchenko,

PhD in Economics, Associate Professor of Department of Accounting, Audit and Taxation National Academy of Statistics, Accounting and Audit

e-mail: alexdekan@ukr.net

УДК 658: 69.003

АКСЕЛЬРОД Р.Б.
ГРИНЕНКО І.М.
КУШНІР І.І.

Обґрунтування сучасного формату економіко- управлінської технології реінжинірингу бізнес-процесів будівельного підприємства

Предметом дослідження є науково-методичні засади та аналітичні інструменти, що в сукупності забезпечують економічне обґрунтування та управлінський супровід впровадження проекту вартісного інжинірингу (реінжинірингу) на підрядному будівельному підприємстві.

Метою роботи є поглиблення теоретичних засад і розроблення практичних рекомендацій щодо формалізації та обґрунтування економічної доцільності процесу вартісного інжинірингу як проекту оновлення підрядних підприємств, що спрямований на суттєве змінення їх позиції на будівельному ринку.

Методи дослідження. Для досягнення мети та вирішення конкретних завдань використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема, в якості загально-методичної основи дослідження використано міждисциплінарну універсальну методологію вартісного інжинірингу як радикального системного засобу перепроектування бізнес-процесів, архітектури підприємства та системи його адміністрування; діалектичний та історичний методи наукового пізнання, аналізу і синтезу.

Результати роботи. Набули подальшого розвитку теоретичні засади економічного оцінювання та обґрунтування інжинірингових проектів на підприємстві шляхом: визначення поняття «проект реінжинірингу» як впорядкованої сукупності планових завдань та прогнозних оцінок, що од-